

INFORMACJA NA TEMAT ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HCV
DLA WŁAŚCICIELI I PRACOWNIKÓW GABINETÓW ODNOWY BIOLOGICZNEJ,
SALONÓW TATUAŻU, FRYZJERSKICH I KOSMETYCZNYCH

I. Informacje ogólne

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C) wywoływane jest przez wirus z rodziny Flaviviridae, który został odkryty w 1989 r. Ludzie są jedynym rezerwuarem tego wirusa (człowiek jest żywicielem patogenu, w którym ten się namnaża i może być przenoszony na inne osoby) . Wirus zapalenia wątroby typu C (HCV) jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych na świecie wirusów, które przenoszą się przez kontakt z zakażoną krwią. Zakażenia i zachorowania spowodowane HCV są istotnym problemem zdrowotnym na całym świecie. U około 80% osób zakażonych zakażenie przebiega bezobjawowo przez wiele lat. Dlatego też, często HCV rozpoznawany jest przypadkowo (podczas np. badań wykonywanych przed operacją), bądź w zaawansowanej postaci choroby. Ostra postać choroby występuje u 5-10% osób zakażonych. Aż u 50-75% osób zakażonych pojawiają się przewlekłe następstwa choroby, w tym m.in. przewlekłe zapalenie wątroby, marskość, pierwotny rak wątroby. Ocenia się, iż wirus zapalenia wątroby typu C zakaża bardzo łatwo.

II. Źródło zakażeń i drogi szerzenia się wirusa HCV

Do zakażenia dochodzi poprzez:

- naruszenie ciągłości tkanek i kontakt uszkodzonej skóry lub śluzówek ze skażoną krwią lub wydzielinami człowieka (surowica, sperma, ślina),
- korzystanie przez osoby przyjmujące narkotyki (w tym donosowo) z tych samych strzykawek, aplikatorów,
- kontakty seksualne,
- łożysko (przeniesienie wirusa z matki na dziecko podczas ciąży).

Duże ryzyko zakażenia HCV wiąże się z wykonywaniem zabiegów takich jak tatuaż, przekłuwanie ciała, manicure, pedicure, strzyżenie golenie, podczas których może dojść do skaleczenia skóry, jeśli zabiegi takie przeprowadzane są z użyciem niedokładnie wysterylizowanego sprzętu.

Do zakażenia HCV w gabinetach odnowy biologicznej, tatuażu, gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich, salonach tatuażu może dochodzić na skutek:

- nieprzestrzegania procedur postępowania aseptycznego i antyseptycznego, co powoduje, iż narzędzia, powierzchnie, środki opatrunkowe, ręce personelu nie są wolne mikroorganizmów (np. wykonywania zabiegów niesterylnym sprzętem, wykonywania zabiegów brudnymi rękami/rękawiczkami, wielokrotnego stosowania sprzętu jednorazowego użytku),
- niewłaściwego wykonywania procesów dezynfekcji używanych narzędzi i powierzchni (np. wyboru niewłaściwego preparatu, stosowania zbyt niskiego stężenia roztworu do dezynfekcji, skrócenia czasu dezynfekcji, złego wstępnego umycia narzędzi, wtórnego skażenia zdezynfekowanego narzędzia przy przechowywaniu, transporcie lub podczas zabiegu). Warto

pamiętać, że HCV wykazuje dużą wrażliwość na środki i metody dezynfekcyjne, pod warunkiem, że proces dezynfekcji jest odpowiednio przeprowadzony.

- niewłaściwego wykonywania procesów sterylizacji (np. rezygnacji ze sterylizacji narzędzi ostrych po zabiegu przebiegającym z naruszeniem ciągłości skóry, używania niesprawnej aparatury, rezygnacja z czynności koniecznych do wykonania przed procesem sterylizacji jak wstępne umycie i dezynfekcja narzędzi, sterylizowanie jednocześnie zbyt dużej liczby narzędzi).

III. Zapobieganie zakażeniom HCV w gabinetach odnowy biologicznej, salonach tatuaży, fryzjerskich, kosmetycznych itp.:

Bezpieczeństwa zabiegów przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek można zapewnić poprzez m.in.:

- przestrzeganie zasad aseptycznego postępowania personelu (np. dokładne mycie i dezynfekowanie dłoni, dezynfekowanie i sterylizacja narzędzi używanych w zabiegach przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek),
- utrzymanie czystości pomieszczeń (np. dezynfekcja i mycie powierzchni, odpowiednio zorganizowana praca w gabinecie poprzez wyznaczenie tzw. strefy brudnej i czystej),
- używanie sprzętu jednorazowego użytku,
- używanie sprzętu wielokrotnego użytku prawidłowo wysterylizowanego do zabiegów przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek lub w sytuacji, gdy istnieje ryzyko skażenia np. podczas golenia, wycinania skórek itp.

Wdrożenie i stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi przez osoby inne niż udzielające świadczeń zdrowotnych, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich jest obowiązkiem wynikającym z art.16 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* (Dz. U. Nr. 234, poz. 1570 z późn. zm.).

Procedury te powinny regulować:

- sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich,
- zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji,
- sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry i błon śluzowych,
- zasady dekontaminacji, czyli procesu niszczenia biologicznych czynników chorobotwórczych przez mycie, dezynfekcję i sterylizację pomieszczeń i urządzeń.

PRZECIĘCIE DRÓG SZERZENIA ZAKAŻENIA HCV JEST JEDNYM Z PODSTAWOWYCH DZIAŁAŃ MOGĄCYCH SKUTKOWAĆ ZMNIEJSZENIEM LICZBY NOWOPOJAWIAJĄCYCH SIĘ ZACHOROWAŃ !!!!!!!